

عنوان درس: احکام عمومی

شماره درس:

ساعت آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
حضوری	غیرحضوری	نظری	عملی	
.	۴۸	.	۳	۳

پیش نیاز: ندارد

هدف:

آشنایی با احکام شرعی مبتلا به در سفر اعتاب مقدسه

سرفصل ها:

۱. تقليد: شرایط مرجع تقليد، بقا بر تقليد ميت، عدول، فتو و احتياط واجب (با تأكيد بر تسهيل امر زائران)
۲. احکام طهارت: وضو، غسل، تيمم
۳. احکام نماز: واجبات نماز، نمازهای واجب و مستحب، نماز جماعت، نماز مسافر، اماكن تخبير، نماز قضا، مبطلات و شکایات نماز، صحت قرائت
۴. لقطه
۵. نذر: شرایط صحت، اجازه شوهر، کفاره.
۶. امر به معروف و نهي از منكر
۷. احکام روابط اجتماعی: روابط محروم و نامحرم، مزاحمت‌ها، نظم، اطاعت از سرگروه، مشورت، آداب معاشرت، حفظ آبروی مؤمنین
۸. احکام قرآن، مسجد، حرم و حسینه
۹. احکام سفر و زيارت
۱۰. احکام عزاداري

روش تدریس: حضوري

ملاحظات ارائه: این درس برای مذاهان دارای کد طلبگی، به صورت غیرحضوری (درس احکام عمومی دوره روحانیون اعتاب مقدسه) ارائه می شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقيق درسی	خلاصه نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
			۲۰	۰	۸۰

ابزار و امکانات:

ویدئو پروژکتور، رایانه، وايتبرد

منابع:

۱. منبع آموزشی:

- درسنامه احکام عمومی

۲. منابع اصلی:

- تحریر الوسیله: امام خمینی (ره)

- احکام فقهی مورد ابتلا در سفرهای زیارتی عتبات عالیات: حجت الاسلام والمسلمین منصور مظاہری، کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین حسینی

۳. منابع فرعی:

- درسنامه فقه و مناسک: حجج اسلام والمسلمین استاد عباس ظهیری و رضا هوشیاری، مدیریت آموزش
- احکام فقهی سفر زیارتی عتبات عالیات: حجت الاسلام والمسلمین محمدحسین فلاح زاده، مشعر

عنوان درس: معارف اسلامی

شماره درس:

ساعت آموزش				نوع واحد	تعداد واحد
نظری	حضوری	عملی	غیرحضوری		
.	۳۲	.	۲		۲

پیش نیاز: ندارد

هدف:

آشنایی با معارف اسلامی و اصول اعتقادی شیعه بر اساس قرآن و حدیث

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

- تعریف، موضوع و قلمرو
- معرفت‌شناسی و روش‌های شناخت
- نیاز بشر به دین

۲. خداشناسی

- راه‌های خدایابی و خداشناسی
- مراتب توحید (توحید در ذات، توحید در صفات)
- اقسام توحید (توحید افعالی، ربوی، الوهی، عبادی)
- صفات الهی در قرآن و حدیث
- عدل الهی

۳. نبوت

- نبوت عامه (حقیقت و فلسفه نبوت، نیاز بشر به وحی و نبوت، عصمت، اعجاز)
- نبوت خاصه (بعثت پیامبر اکرم، خاتمیت و پویایی اسلام)
- قرآن (جایگاه قران، مصونیت از تحریف)

۴. امامت و ولایت

- حقیقت و فلسفه
- صفات و شایستگی‌های امام (عصمت، علم، افضلیت، کرامت)
- نصوص امامت
- راه‌های تعیین امام (نصب الهی، بیعت، شورا، اجماع، اهل حل و عقد)
- ولایت فقیه

٥. معاد

- حقیقت و فلسفه
  - آثار و نتایج اعتقاد به معاد
  - بروزخ
  - قیامت و شفاعت
  - بهشت و دوزخ

۶. امو به معروف و نهی از منکر

۷. تولی و قبری

روش تدریس: حضوری

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقیق درسی	خلاصه نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
		۲۰		۰	۸۰

ابزار و امکانات:

ویدئو پروژکتور، رایانه، وایتبرد.

منابع:

۱. منبع آموزشی:

- درس نامه معارف اسلامی

۲. منابع اصلی:

- شیعه در اسلام: علامه سید محمدحسین طباطبائی، بوسان. کتاب قم.
  - اصول عقاید: حجت‌الاسلام محسن قرائتی، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن.
  - اصول دین و احکام برای خانواده: حجت‌الاسلام شهید محمدجواد باهنر، دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

٣. منبع فرعى:

- مجموعه معارف قرآن: آیت‌الله محمد تقی مصباح‌یزدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)

شماره درس:

عنوان درس: جغرافیای جهان تشیع با تأکید بر عراق

ساعت آموزش				نوع واحد	تعداد واحد
نظری	حضوری	عملی	غیرحضوری		
.	۳۲	۰	۲		۲

پیش‌نیاز: ندارد

هدف:

شناخت جغرافیای انسانی، فرهنگی و سیاسی معاصر جهان تشیع با تأکید بر عراق

سرفصل‌ها:

۱. جغرافیای فرهنگی شیعه (تاریخ، فرهنگ، علم، هنر و رسانه‌های گروهی، آیین‌ها و نمادهای مشترک)
۲. جغرافیای سیاسی و زنوبلیتیکی شیعه (موقعیت زنوبلیتیکی، موقعیت نسبی، موقعیت ارتباطی و ترانزیتی، نظام‌های سیاسی، وضعیت نظامی)
۳. شیعه و چالش‌های پیش رو (داخلی، خارجی، همگرایی و واگرایی کشورهای شیعی)
۴. شیعه و تمدن اسلامی (نقش تشیع در احیای تمدن اسلامی، انقلاب اسلامی ایران، شیعه و جهانی شدن)
۵. شناخت عراق (جغرافیای انسانی، تاریخی، سیاسی و مذهبی، آداب و رسوم و فرهنگ، ساختار حکومتی، جریانات سیاسی و مذهبی، مرجعیت و حوزه‌های علمیه)

روش تدریس: حضوری

ملاحظات تدریس: بحث شناخت عراق به میزان ۱ واحد تدریس شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	آزمون میان جلسات	خلاصه‌نویسی	تحقیق درسی	کتبی	عملی
	۲۰			۰	۸۰

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم‌افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منبع آموزشی:

- درس نامه جغرافیای جهان تشیع با تأکید بر عراق

۲. منابع اصلی:

- آشنایی با کشورهای اسلامی: جمعی از پژوهشگران، مشعر
- سرزمین اسلام، شناخت کشورهای اسلامی: غلامرضا گلی زواره، بوستان کتاب قم.
- تجدید حیات سیاسی اسلام از سید جمال الدین تا اخوان‌المسلمین: مجید خدّوری، ترجمه: حمید احمدی، تهران: الهام.
- جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه در جهان اسلام: حجت‌الاسلام‌والمسلمین رسول جعفریان، انصاریان.
- جغرافیای سیاسی کشورهای اسلامی: ابوالفضل عزتی، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص).
- شناخت عراق: مدیریت آموزش حوزه نمایندگی ولی‌فقیه در امور حج و زیارت.
- ژئولیتیک شیعه، فرانساوا توال، نشر ویستار.
- درس نامه جغرافیای تشیع: تشیع در جهان معاصر: حجت‌الاسلام‌والمسلمین سید ابوالحسن نواب و سید مهدی طباطبایی، دانشگاه ادیان و مذاهب.

۳. منابع فرعی:

- کتاب‌های سیز وزارت امور خارجه (در موضوعات مورد بحث)
- جغرافیای خاورمیانه: محمد تقی رضویان، دانشگاه ملی ایران، تهران.
- جغرافیای تاریخی کشورهای اسلامی: حسین قرچانلو، سمت.
- دانشنامه جهان اسلام: با نظارت غلامعلی حداد عادل، انتشارات بنیاد دائرة المعارف اسلامی.
- دور الشیعة في تطور العراق السياسي الحديث: عبدالله فهد نفیسی، بیروت، دار المکة المكرمة.
- شیعه در حدیث دیگران: مهدی محقق، دائرة المعارف تشیع.

شماره درس:

عنوان درس: شناخت سوریه و لبنان

ساعت آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
حضوری	غیرحضوری	نظری	عملی	
.	۳۶	۰.۲۵	۱.۷۵	۲

پیش‌نیاز: جغرافیای جهان تشیع

هدف:

شناخت جغرافیای انسانی، فرهنگی و سیاسی و اماکن زیارتی سوریه و لبنان

سرفصل‌ها:

۱. مشخصات جغرافیایی و تاریخی سوریه و لبنان
۲. جغرافیای فرهنگی و اجتماعی سوریه و لبنان
۳. جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیکی سوریه و لبنان (موقعیت ژئوپلیتیکی، موقعیت نسبی، موقعیت ارتباطی و ترانزیتی، نظام سیاسی، جریان‌ها و احزاب، وضعیت نظامی، روابط با جمهوری اسلامی ایران)
۴. وضعیت دینی و مذهبی سوریه و لبنان
۵. سوریه، لبنان و مقاومت اسلامی (نقش جمهوری اسلامی ایران در دفاع از مردم سوریه و لبنان در مقابل فتنه داعش و اهداف فرامنطقه‌ای آن)
۶. سوریه و چالش‌های پیش رو (داخلی، خارجی، همگرایی و واگرایی)
۷. اهل‌بیت(ع) و اصحاب (حضرت زینب(س)، حضرت رقیه(س)، بلال حبشه، عمار یاسر، اویس قرنی، حجرین عدی)
۸. اماکن مذهبی سوریه و لبنان

روش تدریس: حضوری

ملاحظات تدریس:

۱. مباحث «سوریه و مقاومت اسلامی، سوریه و چالش‌های پیش رو، اهل‌بیت(ع) و اصحاب، اماکن مذهبی سوریه و لبنان» به میزان ۱ واحد درسی تدریس شود.
۲. مبحث «اماکن مذهبی سوریه و لبنان» به همراه استفاده از نرم‌افزارهای اختصاصی آن طی ۶ جلسه ارائه شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقيق درسی	خلاصه نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
			۲۰	۲۰	۶۰

توضیح: آزمون عملی فرآگیران بر اساس کار با نرم افزار خواهد بود.

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منبع آموزشی:

- درسنامه شناخت سوریه و لبنان

۲. منابع اصلی:

- آشنایی با کشورهای اسلامی: جمعی از پژوهشگران، مشعر سرزمین اسلام، شناخت کشورهای اسلامی: غلامرضا گلی زواره، بوستان کتاب قم.
- کتاب سبز سوریه و لبنان: انتشارات وزارت امور خارجه.
- آشنایی با سوریه و لبنان: حمیدرضا کفаш، ناشران: برین و عابد.
- سیاست و حکومت در سوریه: محمدعلی امامی، انتشارات وزارت امور خارجه.
- شناخت اماکن زیارتی سیاحتی سوریه: علی اصغر قائدان، مشعر.
- شام، سرزمین خاطره‌ها: حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی پیشوایی، بهار دلها.
- سوریه در بحران: مجید جعفری، آبارون.
- کنکاشی در تحولات سوریه ریشه‌ها، بازیگران و پیامدها: روح الله قاسمیان، دانشگاه تمدن‌ساز.

۳. منابع فرعی:

- چالش سنت و مدرنیته در لبنان و سوریه: محمدعلی میرعلی، بوستان کتاب قم.
- ظرفیت‌ها و چالش‌های تقریب مذاهب اسلامی در لبنان: مجید شاکر سلماسی، نشر ادبیان.
- الاخوان المسلمين فی سوريا: جمعی از نویسنده‌گان، انتشارات مسبار، ۲۰۱۱.
- داعش در سوریه، پیشنه و روندها: اردوان احمدی، انتشارات سیادت.
- لبنان، تاریخچه و احزاب مسیحی: میرمسعود حسینیان، نیستان.

عنوان درس: تاریخ و سیره امامان(ع) مدفون در عراق ۱ (امام علی(ع)) شماره درس:

ساعات آموزش				نوع واحد	تعداد واحد
نظری	حضوری	عملی	غیرحضوری		
۸	۰	۰	۱		۱

پیش نیاز: ندارد

هدف:

شناسخت زندگی و سیره امام علی(ع) در ابعاد فردی، خانوادگی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اخلاقی و زیست محیطی با تأکید بر جنگ های آن حضرت در جمل، صفين، نهروان و ناظر به نهج البلاغه سرفصل ها:

۱. تاریخ زندگی امام علی(ع):

- ولادت
- عصر رسالت
- عصر خلفا
- عصر خلافت حضرت علی(ع)
- جنگ های جمل، صفين و نهروان
- اصحاب
- نهج البلاغه
- شهادت

۲. سیره امام علی(ع):

- مبانی و روش استباط سیره
- سیره فردی، معنوی و عبادی، خانوادگی، سیاسی - نظامی و مدیریتی، فرهنگی - تبلیغی و تمدنی ، اقتصادی، معاشرتی ، زیست محیطی

۳. فضائل و مناقب امام علی(ع)

روش تدریس: غیرحضوری (بسته الکترونیک و کلاس برخط)

ملاحظات تدریس:

کلاس برخط برای رفع اشکال به میزان ۲ ساعت (۲ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای) و بسته‌های الکترونیک به میزان ۶ ساعت ارائه می‌شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقیق درسی	خلاصه نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
			۲۰	.	۸۰

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درس نامه تاریخ و سیره امامان(ع)
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- نقش ائمه(ع) در احیای دین: علامه سید مرتضی عسگری، دانشکده اصول الدین.
- سیره پیشوایان دین: حجت الاسلام والمسلمین مهدی پیشوایی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
- حیات فکری و سیاسی امامان شیعه: حجت الاسلام والمسلمین رسول جعفریان، مؤسسه انصاریان.
- انسان ۲۵۰ ساله: آیت الله سید علی خامنه‌ای (حفظه الله)، مؤسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی.
- سیری در سیره ائمه اطهار(ع): آیت الله شهید مرتضی مظہری، انتشارات صدر.

۳. منابع فرعی:

- موسوعة سیره اهل‌البیت(ع): شیخ باقر شریف قرشی، نشر معروف.
- اعلام الهدایة: مجمع جهانی اهل‌بیت(ع)
- سیری در نهج البلاغه: آیت الله شهید مرتضی مظہری، صدر.
- حیات و سیره امامان(ع): جمعی از نویسندهای، مدیریت آموزش.
- اهل‌البیت تنوع أدوار و وحدة هدف: آیت الله شهید محمد باقر صدر، مؤسسه ام القری.
- الصحيح من سیره الامام علی(ع): علامه سید جعفر مرتضی، مرکز نشر و ترجمه آثار علامه سید جعفر مرتضی عاملی.
- موسوعة التاریخ الاسلامی: آیت الله محمد‌هادی یوسفی غروی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)
- سیره تربیتی پیامبر و اهل‌بیت(ع) در تربیت فرزند: سید علی حسینی زاده، نشر پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- درآمدی بر سیره اهل‌بیت(ع): حسین عبدالمحمدي، انتشارات مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی(ص).
- تاریخ امامان شیعه: حجت الاسلام حمید احمدی، دفتر نشر معارف.

شماره درس:

عنوان درس: تاریخ و سیره امامان(ع) مدفون در عراق ۲

ساعات آموزش				نوع واحد	تعداد واحد
نظری	حضوری	عملی	غیرحضوری		
۱۶	۰	۰	۲		۲

پیش نیاز: تاریخ و سیره امامان(ع) مدفون در عراق ۱

هدف:

شناسخت زندگی و سیره معصومان(ع) مدفون در عراق (غیر از امام علی(ع)) در ابعاد فردی، خانوادگی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اخلاقی و زیست محیطی

سرفصل ها:

۱. تاریخ زندگی امامان:

- امام حسین(ع): ولادت، در دوران پیامبر و امام علی و امام حسن(ع)، موضع و اقدامات، قیام عاشورا و پیامدهای آن، اهل بیت(ع) و اصحاب، شهادت، اربعین
- امام کاظم(ع): ولادت، ویژگی های خاص دوران امام، جریان های فکری و مذهبی و موضع امام، نقش امام در تقویت و شکوفایی فرهنگ و معارف اسلامی، دوره های حبس امام، تداوم و تقویت نهاد و کالت، امام و قیام شهید فخر، فرزندان و یاران، شهادت
- امام جواد(ع): ولادت، ویژگی های خاص دوران امام، نقش امام در تقویت و شکوفایی فرهنگ و معارف اسلامی، جریان های فکری و مذهبی و موضع امام، مناظرات و جایگاه علمی و فرهنگی امام، ایجاد شبکه ارتباطات علمی، اجتماعی و سیاسی امام با جامعه شیعی (وکلا، راویان و فقیهان)، فرزندان و یاران، شهادت
- امام هادی(ع): ولادت، ویژگی های خاص دوران امام، نقش امام در تقویت و شکوفایی فرهنگ و معارف اسلامی، جریان های فکری و مذهبی به ویژه غالیان و موضع امام، گسترش شبکه ارتباطی امام با جامعه شیعی (وکلا، راویان و فقیهان)، زیارت جامعه (بکی از تراث امام)، فرزندان و یاران، شهادت
- امام عسکری(ع): ولادت، ویژگی های خاص دوران امام، نقش امام در تقویت و شکوفایی فرهنگ و معارف اسلامی، جریان های فکری و مذهبی و موضع امام، تداوم شبکه ارتباط امام با جامعه شیعی (وکلا، راویان و فقیهان)، زمینه سازی ورود به عصر غیبت، شهادت

- امام مهدی(عج): ولادت، نرجس خاتون و حکیمه خاتون، تشرف برخی از شیعیان، شرایط اجتماعی و سیاسی آن دوره و زمینه‌های غیبت، غیبت صغیری، نواب اربعه، غیبت کبری، تداوم شبکه ارتباط امام با جامعه شیعی (نیابت عامه فقهاء)

۲. سیره معصومان(ع):

- مبانی و روش استنباط سیره
- سیره فردی، معنوی و عبادی، خانوادگی، سیاسی - نظامی و مدیریتی، فرهنگی - تبلیغی و تمدنی، اقتصادی، معاشرتی، زیست‌محبظی

۳. فضایل و مناقب معصومان(ع) مدفون در عراق

روش تدریس: غیرحضوری (بسته الکترونیک و کلاس برخط)

ملاحظات تدریس:

۱. کلاس برخط برای رفع اشکال به میزان ۴ ساعت (۲ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای) و بسته‌های الکترونیک به میزان ۱۲ ساعت ارائه می‌شود.

۲. تاریخ و سیره هر یک از ائمه(ع) در این درس، از لحاظ حجم و پرداخت مطلب، به طور یکسان ارائه شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	آزمون میان جلسات	خلاصه‌نویسی	تحقیق درسی	عملی	کتبی
	۲۰			.	۸۰

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم‌افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درس‌نامه تاریخ و سیره امامان(ع)
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- نقش ائمه(ع) در احیای دین: علامه سید مرتضی عسگری، دانشکده اصول الدین.
- سیره پیشوایان دین: حجت‌الاسلام والملمین مهدی پیشوایی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).

- حیات فکری و سیاسی امامان شیعه: حجت‌الاسلام‌والمسلمین رسول جعفریان، مؤسسه انصاریان.
- انسان ۲۵۰ ساله: آیت‌الله سید علی خامنه‌ای (حفظه‌الله)، مؤسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی.
- سیری در سیره ائمه اطهار(ع): آیت‌الله شهید مرتضی مطهری، انتشارات صدر.

۳. منابع فرعی:

- موسوعة سیرة اهل‌البیت(ع): شیخ باقر شریف قرشی، نشر معروف.
- اعلام‌الهدایة: مجمع جهانی اهل‌بیت(ع)
- داشنامه امام حسین(ع): آیت‌الله محمد محمدی ری‌شهری، دارالحدیث.
- حیات و سیره امامان(ع): جمعی از نویسنده‌گان، مدیریت آموزش.
- تاریخ امامان شیعه: حجت‌الاسلام حمید احمدی، دفتر نشر معارف.
- اهل‌البیت تنوع ادوار و وحدة هدف: آیت‌الله شهید محمد‌باقر صدر، مؤسسه ام القری.
- سیره تربیتی پیامبر و اهل‌بیت(ع) در تربیت فرزند: سید علی حسینی زاده، نشر پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- درآمدی بر سیره اهل‌بیت(ع): حسین عبدالمحمدی، انتشارات مرکزین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی(ص).
- تاریخ قیام و مقتل جامع سید‌الشہدا(ع): جمعی از تاریخ‌پژوهان زیر نظر حجت‌الاسلام‌والمسلمین مهدی پیشوایی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
- مجموعه مقالات سیره و زمانه امام کاظم(ع): مرکز مدیریت حوزه علمیه
- مجموعه مقالات سیره و زمانه امام جواد(ع): مرکز مدیریت حوزه علمیه
- مجموعه مقالات سیره و زمانه امام هادی(ع): مرکز مدیریت حوزه علمیه
- سازمان و کالت و نقش آن در عصر ائمه(ع): حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمدرضا جباری، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
- نگاهی به زندگانی سیاسی امام جواد(ع): علامه جعفر مرتضی عاملی، دفتر انتشارات اسلامی.
- تاریخ عصر غیبت: نگاهی تحلیلی به عصر غیبت امام دوازدهم(عج): حجت‌الاسلام‌والمسلمین سید مسعود پورسیدآفایی، آینده روشن.
- موسوعة التاریخ الاسلامی: آیت‌الله محمد‌هادی یوسفی غروی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)
- حماسه حسینی: آیت‌الله شهید مرتضی مطهری، صدر.

عنوان درس: آداب و اسرار زیارت	شماره درس:
-------------------------------	------------

تعداد واحد	نوع واحد	ساعات آموزش		حضوری	غیرحضوری
		نظری	عملی		
۱	۱	۰	۱۶	۰	.

پیش نیاز: ندارد

هدف:

شناخت آداب، آموزه ها و اسرار زیارت بر اساس قرآن و روایات

سرفصل ها:

۱. کلیات (مفهوم شناسی، فرهنگ زیارت، فلسفه و اهداف، فواید و نتایج، منبع شناسی)
۲. زیارت در اندیشه شیعه (سیره معصومان(ع)، بزرگان دین، امام راحل(ره) و مقام معظم رهبری)
۳. شناخت متون زیارتی (مؤلفه، غیر مؤلفه)
۴. آداب زیارت
۵. اسرار و کارکردهای زیارت (اخلاقی - تربیتی، عرفانی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی)
۶. آسیب شناسی (عزاداری، خرافات، تحریفات، شباهت)

روش تدریس: حضوری

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقيق درسی	خلاصه نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
		۲۰		۰	۸۰

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منبع آموزشی:
  - درس نامه آداب و اسرار زیارت

۲. منابع اصلی:

- فلسفہ زیارت و آین آن: حجت الاسلام والملمین مرتضی واعظ جوادی، اسراء
- فلسفہ زیارت: آیت الله احمد عابدی، قم: زائر.
- بایايد اینگونه زیارت کنیم: حجت الاسلام روح الله شفیعیان، مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام.
- زیارت: حجت الاسلام والملمین جواد محدثی، مشعر.

۳. منابع فرعی:

- مفاتیح الجنان: شیخ عباس قمی
- کامل الزیارات: ابن قولویه قمی
- شفاء السقام فی زيارة خیر الانام: سبکی شافعی
- ثواب الاعمال و عقاب الاعمال: شیخ صدق
- وسیله المحبین الی زيارة المقربین: فارس الحسن
- محجة البيضاء: ملامحسن فیض کاشانی

شماره درس:

عنوان درس: اخلاق فردی و اجتماعی

ساعت آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
نظری	عملی	حضوری	غیرحضوری	
۱	۰	۱۶	۰	۱

پیش‌نیاز: ندارد

هدف:

اعتلای معنوی فردی و اجتماعی فراگیران و تأثیرگذاری بر زائران بر پایه قرآن و عترت با تأکید بر اخلاق شغلی و حرفه‌ای

سرفصل‌ها:

۱- اخلاق فردی

- خودتفویتی (بازنگری، عزم، توبه، مشارطه، مراقبه، محاسبه)
- الگوپذیری با تأکید بر سیره پیامبر(ص) و امامان
- پرورش ایمان (عبادت، ذکر، نیایش، توسل)
- تخلق به صفات عالی اخلاقی (اخلاص، خضوع، حیا، مشورت، مسئولیت‌پذیری، زهد، توکل)

۲- اخلاق اجتماعی و حرفه‌ای

- ادب حضور (انضباط و وقت‌شناسی، تواضع، آراستگی، نشاط و گشاده‌روی، رعایت حق‌الناس)
- نکریم همسفران (اکرام و احترام، سلام کردن، حمل به صحت، تفافل و تجاهل، عفو، مسئولیت‌دادن، صبر، حلم، انصاف، عفت کلام، پرهیز از غیبت و تهمت)
- تعامل و ارتباط (شرکت در فعالیت‌های گروهی، آموزش عملی (غیرزبانی)، سادگی در زندگی و رفتار، کمک به دیگران به خصوص افراد بیمار و آسیب‌پذیر، عیادت بیماران، برخورد صمیمی و عاطفی)
- سامسازی محیط (امر به معروف، نهی از منکر، تغییر موقعیت، ترک جلسه، انذار و تبیه و...)
- تفویت باورهای دینی (توجه خاص به برنامه‌های معنوی درون کاروان)

۳- آسیب‌های اخلاقی

- متخلق نبودن
- عوامل ناسازگاری و تنفس زا
- رذایل اخلاقی

روش تدریس: حضوری

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقیق درسی	خلاصه‌نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
			۲۰	*	۸۰

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منبع آموزشی:

- درسنامه اخلاق فردی و اجتماعی

۲. منابع اصلی:

- نقشه‌های آغاز در اخلاق عملی: آیت‌الله محمد رضا مهدوی کنی، دانشگاه امام صادق(ع)
- اخلاق معاشرت: حجت‌الاسلام و المسلمین جواد محدثی، مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.

۳. منابع فرعی:

- شرح چهل حدیث (اربعین حدیث): امام خمینی(ره)، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره).
- درآمدی بر نظام تربیتی اسلام: حجت‌الاسلام و المسلمین محمد علی حاجی‌دآبادی، نشر مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی(ص).
- تعلیم و تربیت در اسلام: آیت‌الله شهید مرتضی مطهری، صدرا.
- انسان در قرآن: آیت‌الله شهید مرتضی مطهری، صدرا.
- خودشناسی برای خودسازی: آیت‌الله محمد تقی مصباح یزدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)
- معراج السعاده: ملا احمد فاضل نراقی
- سنن النبی(ص): علامه سید محمدحسین طباطبائی، پیام آزادی.
- خودسازی (تزکیه و تهذیب نفس): آیت‌الله ابراهیم امینی، انتشارات شفق.
- گفتارهای اخلاقی و اجتماعی: آیت‌الله ابراهیم امینی، بوستان کتاب قم.

شماره درس:

عنوان درس: مقتل شناسی و مقتل خوانی

ساعت آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
نظری	عملی	حضوری	غیرحضوری	
۰	۳۶	۰.۲۵	۱.۷۵	۲

پیش نیاز: ندارد

هدف:

شناسخت منابع و مقتل های معتبر ائمه اطهار(ع) و تسلط بر مقتل خوانی

سرفصل ها:

- ۱- کلیات (مفاهیم، پیشینه و ادوار، منبع شناسی)
- ۲- اصول، قواعد و شیوه های تاریخ نگاری مقاتل
- ۳- اعتبار سنجی مقاتل (معتبر و غیر معتبر)
- ۴- بررسی مقاتل معتبر بر اساس شیوه های نگارش آنها (تاریخی، روایی، تاریخی - روایی، رجالی، داستانی، جامع)
- ۵- خوانش مقاتل ائمه (ع) بر اساس مقاتل معتبر
- ۶- بایدهای مرثیه خوانی در کلام امام راحل (ره) و مقام معظم رهبری

روش تدریس: حضوری

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقيق درسی	خلاصه نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
			۲۰	۳۰	۵۰

- آزمون عملی از مقتل خوانی انجام می شود.

ابزار و امکانات:

ویدئو پروژکتور، رایانه، وایت برد، بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منبع آموزشی:

- درس نامه مقتل شناسی و مقتل خوانی

۲. منابع اصلی:

- تاریخ قیام و مقتل جامع سید الشهداء(ع): جمعی از تاریخ پژوهان زیر نظر حجت‌الاسلام و‌المسلمین مهدی پیشوایی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
- منابع تاریخ اسلام: حجت‌الاسلام و‌المسلمین رسول جعفریان، انصاریان.
- معرفی و نقد منابع عاشورا: حجت‌الاسلام سید عبدالله حسینی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی دفتر تبلیغات اسلامی.
- دانشنامه امام حسین(ع): آیت‌الله محمد محمدی ری‌شهری، دارالحدیث.

۳. منابع فرعی:

- مقتل الحسين(ع): ابی مخفف
- مقتل الحسين(ع): عبدالرزاق مقرم
- اللهوف: سید ابن طاووس
- مشیر الاحزان: ابن نما حکی
- منتهی الآمال: شیخ عباس قمی
- مقالات و رسالات تاریخی (دفتر دوم): حجت‌الاسلام و‌المسلمین رسول جعفریان، نشر علم.
- حماسه حسینی: آیت‌الله شهید مرتضی مطهری، صدرا.
- منتهی الآمال: شیخ عباس قمی
- حیات فکری و سیاسی امامان شیعه(ع): حجت‌الاسلام و‌المسلمین رسول جعفریان، نشر معارف.
- محرق القلوب: ملا مهدی نراقی

عنوان درس: انتقال تجارب

شماره درس:

ساعت آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
نظری	عملی	حضوری	غیرحضوری	
۰	۲۰	۰.۲۵	۰.۷۵	۱

پیش نیاز: ندارد

هدف:

توانمندسازی مذاکران و کارآمدی و اثربخشی برنامه‌های فرهنگی با بهره‌گیری از تجارب کارگزاران فرهنگی

سرفصل‌ها:

۱- قبل از سفر

- وظایف (آموزشی، فرهنگی، اجتماعی)

• رابطه‌ها و تعاملات (مدیر کاروان، زائران، دفتر بعثه)

• تجارب آموزش و توجیه زائران

۲- هنگام سفر

- وظایف (آموزشی، فرهنگی، اجتماعی)

• رابطه‌ها و تعاملات (مدیر کاروان، زائران، مدیر ثابت، روحانیون، مذاکران، دیگر کاروان‌ها، نمایندگی بعثه، استفاده از ظرفیت‌ها، عتبه و خادمان، نیروهای امنیتی و مردم عراق)

• تجارب توجیهی و همراهی زائران (مبدأ، مسیرها، مرز و فرودگاه، نجف، کربلا، کاظمین، سامرا)

• آسیب‌ها و امور غیرمترقبه (پوشش خادمان و زائران، بحران‌ها، مسائل اخلاقی، اماکن غیر مستند، فضای مجازی، نماز و قرآن و زیارت، تفرقه، پاسخگویی به زائران و...)

• عزاداری (رعایت شنون، روضه‌های غیر مستند، روش‌های نادرست)

۳- بعد از سفر

- وظایف

• رابطه‌ها و تعاملات (مدیر کاروان، زائران، دفتر بعثه)

• ثبت تجارب و آزموده‌ها و ارائه پیشنهادها

روش تدریس: حضوری

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	آزمون میان جلسات	خلاصه نویسی	تحقیق درسی	عملی	کتبی
	.			۴۰	۶۰

ملاحظات ارزشیابی: آزمون عملی به معنای حضور فراغیر در یکی از کاروانها و ثبت گزارش و اخذ تأیید از خادم فرهنگی کاروان است.

ابزار و امکانات:

ویدئو پروژکتور، رایانه، وایت برد.

منابع:

۱. منبع آموزشی:

- درس نامه انتقال تجارب

۲. منابع اصلی:

- آزموده های عتبات عالیات: حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت
- وظایف و تجارب روحانیون کاروانها: حجت الاسلام والمسلمین سید عبدالفتاح نواب، حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت (جزوه)

عنوان درس: مزارها و زیارت نامه‌ها

شماره درس:

ساعات آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
نظری	حضوری	عملی	غیر حضوری	
۸	۰	۰	۱	۱

پیش‌نیاز: آداب و اسرار زیارت

هدف:

شناخت، بررسی و تحلیل منابع و محتوای زیارت نامه‌ها، مزارها و زیارتگاه‌ها

سرفصل‌ها:

۱- مزارشناسی

- مفهوم‌شناسی (مزار، مزارنامه، مزارشناسی، تذکره، نسب، رجال و...)
- ضرورت و اهداف
- اصول و قواعد
- علوم مرتبط (رجال، انساب، اماکن و...)
- مزارنامه‌نویسی و تذکره‌نویسی در شیعه و اهل تسنن (به ترتیب زمان تألیف و اعتبارسنجی آنها)
- کتاب‌شناسی و منبع‌شناسی
- کارکردهای مزارات (معنوی، تاریخی، فرهنگی و اجتماعی، اقتصادی، تمدنی و...)

۲- زیارت نامه

- مفهوم‌شناسی (زیارت نامه، دعا، مناجات و...)
- ضرورت و اهداف
- انواع زیارت نامه (مأثور و غیر مأثور) و اعتبار آنها
- معرفی زیارت نامه‌های مأثور
- ساختارشناسی، اعتبارسنجی و متن‌شناسی زیارت نامه‌ها
- تحلیل محتوا و پام‌های زیارت نامه‌ها (سلام و لعن، تعلیم معارف دینی و الهی، بیان ارزش‌ها و ضدارزش‌ها، اعلام مواضع، شرایط تأثیرگذاری زیارت و...)
- پیوست‌های زیارت نامه‌ها (دعای علقم، دعای عالیة المضامين و...)
- کتاب‌شناسی و منبع‌شناسی

روش تدریس: غیرحضوری (بسته الکترونیک و کلاس برخط)

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقیق درسی	خلاصه‌نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کسبی
		۲۰		۰	۸۰

آن: اور و امکانات:

ویدئو پردازکنور، رایانه، واپتیرد، بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه پرخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درس نامه منابع مزار و زیارت نامه ها
  - بسته الکترونیکی

٢. منابع اصلی:

- المزار: محمد بن مكى (شهيد اول)
  - المزار: شيخ مفيد
  - المزار الكبير: ابو عبدالله محمد بن جعفر
  - كامل الزيارات: جعفر بن قولويه قمي
  - تحفة الزائر: علامه محمد باقر مجلسی
  - مصباح الزائر: سید بن طاووس

٣. منابع فرعى:

- فقه المزار في أحاديث الانمة الاطهار عليهم السلام: آيت الله جعفر سبحانی تبریزی، مشعر.
  - موسوعة زيارات المعصومین: مؤسسه الامام الہادی.
  - تحلیل محتوایی زیارت‌نامه‌ها با رویکرد اخلاقی - تربیتی، مجتبی حیدری، مشعر.
  - بررسی نقش شیعیان در تدوین منابع مربوط به مزارات: محمدمهدی فقیه محمدی جلالی بحرالعلوم (مقاله)

